

"Hakîm-i Zülkemâlin kavânin-i meşietine itaate alışınlar ve desâtir-i hikmetine tevfi-k-i hareket etsinler." Burada neden "Hakim-i Zülkema-l" ismi zikredilmiş ve ardından yine "desatir-i hikmet" denilip "hikmet" üzerinde durulmuş?

"Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, nev-i beşere muktedâ ve imam ve rehber olarak gönderilmiştir. Tâ ki, o nev-i insanî, hayat-ı içtimaiye ve şahsiyedeki düsturları ondan öğrensin ve Hakîm-i Zülkemâlin kavânin-i meşietine itaate alışınlar ve desâtir-i hikmetine tevfi-k-i hareket etsinler."

"Eğer Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hayat-ı içtimaiye ve şahsiyesinde daima harikulâdelere ve mucizelere istinad etseydi, o vakit imam-ı mutlak ve rehber-i ekber olamazdı."(1)

"Hakim" ismi, *iş ve icraatlarında hikmet ve fayda gözeterek hareket eden* demektir. Yani **Hakîm-i Zülkemâl** terkibi, *iş ve emirleri hikmetli ve yanlıssız olan* anlamına geliyor.

Allah'ın hikmeti, insanlara kendi içlerinden birisini elçi olmayı gerektiriyor. Şayet peygamberler insanlar içinden değil de meleklerden seçilmiş olsa idi, insanların meleklerle iktida edip uyması mümkün olmazdı. Çünkü melekler her konuda insanlara örnek ve model olamaz. Mesela yeme, içme, uyuma, tuvalet adabı gibi insanî haller konusunda, bizim melekleri rehber almamız mümkün değildir. Çünkü onlar bu sayılanlardan azadedirler.

İşte bu gibi gereklilikler yüzünden ilahi hikmet insanlara insanlığın en hayırlısını göndermiş ve seçmiştir. Bu tercih ve icraat da Allah'ın **Hakim** isminin bir tecellisi bir yansıması oluyor.

(1) bk. [Lem'alar, On Üçüncü Lem'a.](#)